

Nagovor
soproga predsednice Republike Slovenije dr. Aleša Musarja
na svečani akademiji ob 160-letnici III. gimnazije Maribor

Maribor, 10. oktober 2023

Velja govorjena beseda.

Spoštovani

gospa Marija Lešer, ravnateljica III. gimnazije Maribor,
gospod Saša Arsenovič, župan Mestne občine Maribor,
dr. Darjo Felda, minister za vzgojo in izobraževanje,
spoštovani dijaki in dijakinje ter gospe in gospodje,
prav lepo vas pozdravljam v imenu predsednice Republike Slovenije.

160 let je res spoštovanja vredna obletnica. Velika številka, ki veliko pove tudi o Mariboru. Namreč, da šola s tako častitljivo starostjo nosi oznako šele tretje gimnazije v mestu. Nekaj, s čimer se nobeno drugo mesto v Sloveniji ne more primerjati. (In ja, s tem seveda mislim na Ljubljano. To, da se je 2. gimnazija vrinila v vrstni red po starosti, bomo pa malo zamolčali, ali ne.)

Fascinira me zgodovina preporodov te šole, kjer je zadnji, ko je postala gimnazija, prav zares simbol, saj je prva generacija gimnazijcev prvi letnik končala tako rekoč naravnost v rojstvo prve naše zares samostojne slovenske države.

Kot nekoga, ki se je v akademskem delu svoje kariere ukvarjal tudi z izobraževanjem učiteljev in profesorjev (kemije, pa tudi naravoslovja in biologije), me navdušuje zgodovina šole, ki je več kot 100 let zagotavljala nujni temelj znanja naroda in slovenstva: učitelje.

Ne gre pozabiti, da so šole, ki jim danes pravimo srednje, v začetku svojega delovanja predstavljale najvišje izobraževalne institucije na naših tleh. Učitelji pa del najbolj izobraženega prebivalstva. In to tisti del, ki je bil poleg duhovnikov najbolj prisoten v vsakem kotičku naše domovine. Učitelji so bili tisti, ki so znanje prenašali na mlade rodove. Poslanstvo, ki ga učitelji in vsi vi, profesorji III. gimnazije, opravljate tudi danes. Poslanstvo, ki ga premalokrat omenjamo. Poslanstvo, ki ga kot družba ne cenimo dovolj in za katerega se vam premalokrat zahvalimo.

Zato vas prosim, da tu, sedaj, sprejmete javno zahvalo predsednice republike za vaše delo z njenimi besedami izpred petih dni ob svetovnem dnevu učiteljev: »Spoštovane učiteljice in učitelji, vzgojiteljice in vzgojitelji, ob svetovnem dnevu učiteljev izražam

globoko hvaležnost za vašo neomajno predanost temu odgovornemu poklicu. Hvala, ker pri učencih spodbujate radovednost, gojite kritično mišljenje in spodbujate ljubezen do učenja.« Jaz pa dodajam še prav posebno zahvalo in pozdrav kolegom kemikom.

Naj na tem mestu omenim še Uroša Ocepka iz Trbovelj, ki se je letos uvrstil med 50 najboljših učiteljev na svetu kot svetel primer razumevanja učiteljskega poklica, ki mladostnikom pomaga, da zrastejo v odrasle osebe, opremljene z znanjem prednikov, poznavanjem in obvladanjem poklicnih kompetenc današnjega časa ter z nenehno željo po odkrivanju nečesa novega.

Vsi tu, ki smo že končali srednje šolanje, vemo, da so prav profesorji tisti, ki si jih zapomnimo za celo življenje. Tisti, o katerih govorimo z nostalgijo v desetletjih po maturi, pa če so nam šli še tako na živce med samim šolanjem. Dijakinje in dijaki, naj vam izdam eno malo skrivnost nas, ki smo kdaj delali v šolstvu: tudi vaši razredniki si vas zapomnijo za celo življenje. Spremljali bodo vaše dosežke in s ponosom shranili kakšen članek, ki vas bo omenjal. Ob 200-letnici šole bo tule zbran povsem drug profesorski zbor. Ampak nekateri izmed vas boste tu. Morda zdaj v dvorani že sedi tedanji župan Maribora ali pa ministrica za šolstvo, ki bo imela govor ob tisti obletnici. Tedaj boste – z nekaj nostalgije – morda pomislili tudi na današnji dan.

V 160 letih se je marsikaj spremenilo. Gimnazija je danes šola, ki podaja temelj za nadaljnji študij. A tudi tista šola, ki podaja končni temelj splošnega znanja za vse bodoče profesorje, ekonomiste, zdravnike, arheologe, kemike (seveda), in vse študente vseh ostalih ved.

Moja mentorica in 10 let moja predstojnica, velika dama svetovnega izobraževanja, profesorica Aleksandra Kornhauser Frazer, je pogosto poudarjala pomen vseživljenjskega učenja. Univerzitetna diploma, je rekla, ni potrdilo, da obvladate določeno področje, ampak v resnici certifikat učljivosti. Dokazuje, da je njen lastnik sposoben v petih letih naštudirati eno področje, kar pomeni, da je sposoben v nekih drugih petih letih naštudirati drugo področje, če je le dovolj motiviran. Kadarkoli v življenju! Tu ne bi smeli delati razlik med tistimi, ki gredo študirati takoj po srednji šoli in tistimi, ki se za to odločijo kasneje.

Lepota temelja znanja je, da je ta temelj univerzalen. Na njem lahko zgradite hišo z gradbenim dovoljenjem, ki ga predstavlja nadaljnji formalni študij, ali brez njega, če sami iščete novo znanje. Nekateri bodo hišo znanja nadgradili v palačo in morda postali univerzitetni profesorji. Ali pa postavili celo naselje, če bodo iskali nadaljnje znanje na različnih področjih. Tistemu, ki si zgradi temelj, kakršnega dobite na tej šoli častivredne starosti, je odprto celotno veselje znanja.

Naj III. gimnazija Maribor gradi temelje znanja še naprej!